

Rakennustiedon komponenttipohjaisen EPD-työkalun ohje

22.9.2025

Noudattaa standardia SFS-EN 15804:2012 + A2:2019/AC:2021 sekä RTS PCR Menetelmäohjetta rakennustuotteiden ympäristöselosteiden laadintaan (suomeksi, versio 121124)

SISÄLLYSLUETTELO

1	Johdanto	4
	Taustaa	4
	Toimintamallin kuvaus	4
2	Soveltamisala	5
3	Velvoittavat viittaukset	5
3.1	Termit ja määritelmät	5
4	Yleistä	5
4.1	Tavoitteet	5
4.2	Ympäristöselosteiden tyypit suhteessa elinkaaren vaiheisiin	6
4.3	Rakennustuotteiden ympäristöselosteiden vertailtavuus	6
4.4	Tietojen omistus ja vastuut	6
4.5	Tietojen esitysmuoto	6
5	Elinkariarvioinnin yleiset säännöt	6
5.1	Yleissääntöjen kattavuus	6
5.2	Elinkaaren vaiheet ja informaatiomodulit	8
5.2.1	Tuotevaihe A1-A3	8
5.2.2	Skenaariomodulit A4-5, B1-7, C1-4, D	8
5.3	Elinkariarvioinnin laskentasäännöt	8
5.3.1	Toiminnallinen yksikkö	8
5.3.2	Ilmoitettu yksikkö	8
5.3.3	Referenssikäyttöikä (RSL)	9
5.3.4	Järjestelmärajat	9
5.3.5	Tuotejärjestelmään tulevien ja siitä poistuvien tuote-, materiaali- ja energiavirtojen rajauskriteerit	9
5.3.6	Tiedon valinta	9
5.3.7	Tiedon laatuvaatimukset	9
5.3.8	Tuotetason skenaarioiden laatiminen	9
5.3.9	Yksiköt	9
5.4	Inventaarioanalyysi	9
5.5	Vaikutusarviointi	10
6	Tuotekohtaisen ympäristöselosteen sisältö	10
6.1	Yleiset tiedot	10

6.2	Ympäristöindikaattorit.....	10
6.3	Skenaariot ja tekniset lisätiedot	10
6.4	Informaatiomodulien yhdistäminen	10
7	Komponenttipohjaisen EPD-työkalun dokumentit.....	10
7.1	Projektiraportti komponenttipohjaiselle EPD-työkalulle	11
7.1.1	Komponenttipohjaisen EPD-työkalun projektiraportin elinkaariarviointiin liittyvät osiot	12
7.2	komponenttipohjaisen EPD-työkalun projektiraportin yhteenvetoraportti.....	12
7.3	Referenssituotteiden EPD:t ja tuotekohtaiset EPD:t.....	12
7.4	EPD-projektiraportti	12
7.4.1	EPD projektiraportti referenssituotteille	13
7.4.2	EPD projektiraportti seuraaville tuotekohtaisille EPD:ille.....	13
8	Ympäristöselosteen todentaminen ja voimassaoloaika	13
8.1	Tietojen saatavuus todentamista varten.....	13
8.2	Verifiointi.....	13
8.2.1	Komponenttipohjainen EPD-työkalu.....	13
8.2.2	Referenssituotteen EPD	13
8.2.3	Komponenttipohjaisen EPD-työkalun päivitys ja verifiointi	13
8.2.4	Seuraavat tuotekohtaiset EPD:t, jotka perustuvat komponenttipohjaiseen EPD-työkaluun .	14
8.3	Hyväksyntä Rakennustiedon EPD-selosteeksi	14
8.3.1	Komponenttipohjaisen EPD-työkalun projektiraportti ja referenssituotteiden EPD-selosteet	14
8.3.2	Komponenttipohjaiseen EPD-työkaluun pohjautuvat tuotekohtaiset EPD-selosteet	14

1 Johdanto

Taustaa

Tuotekohtaisen päästötiedon lisääntymisellä on hyvin merkittävä rooli rakennusalan päästövähennystavoitteiden onnistumisessa. Lähitulevaisuudessa markkinassa on suuri tarve tuottaa suuri määrä tuotteiden ja tuoteryhmien ympäristöselostetietoa. Rakennushankkeiden päästövähennystavoitteiden myötä ja toisaalta tuotteiden ympäristösuorituskyvyn noustessa yhdeksi tuotteiden valintakriteereiksi on lisäksi tärkeää, että ympäristöselosteiden (EPD) tieto on tarkkaa ja mahdollisimman tuotekohtaista.

Tuotevalmistajien tuoteportfoliossa on usein jopa tuhansia tuotteita. Ympäristöselosteiden tuottamisessa on oleellista, että tuotevalmistajille on tarjolla tehokkaita tapoja EPD-tiedon tuottamiseen.

Kustannustehokkaaseen EPD-projektiin vaikuttaa oleellisesti EPD:n laadintatapa. Laadintatavalla tarkoitetaan projektin alussa tehtäviä valintoja liittyen tuoteryhmittelyyn, yksikön valintaa, tuotteiden keskiarvoistamiseen ja skaalaukseen. Laadintatavan valinnassa on ymmärrettävä standardin ja PCR:n asettamia sääntöjä sekä erilaisten materiaalien vaikuttavuutta LCA-laskentatuloksiin. Laadintatapoja on useita ja niitä on tarve kehittää vastaamaan EPD-tiedon kysyntää.

Toimintamallin kuvaus

Rakennustiedon komponenttipohjaisen EPD-työkalun tai -menetelmän tavoitteena on tehostaa tuoteryhmien ja erilaisten tuotevariaatioiden tarkan tuotekohtaisen ympäristöselostetiedon tuottamista ja esittämistä. Tämä dokumentti on tarkoitettu käytettäväksi yhdessä dokumentin ”RTS PCR Menetelmäohjetta rakennustuotteiden ympäristöselosteiden laadintaan” kanssa. Tämä menetelmä vastaa ECO Platformin määrittelemää EPD-työkalua, jonka selosteet verifioidaan yksilöllisesti¹. Tämä on ensimmäinen versio Rakennustiedon komponenttipohjaisen EPD-työkalun ohjeista ja ohjetta tullaan tarkentamaan saatavan palutteen mukaan.

Tuoteryhmässä tai tuotevariaatioissa toistuvat osat jaetaan komponenttipohjaisessa EPD-työkalussa itsenäisiksi tuotekomponenteiksi, joiden tulokset varmennetaan. Yhdistämällä saman systeemin sisällä eri osatekijöiden eli komponenttien EPD-tuloksia saadaan tuotekohtaisia EPD-selosteita. Rakennustiedon komponenttipohjainen EPD-työkalu sisältää tiedot ja tulokset tuotteiden komponenteista, joiden avulla tuotekohtaisia ympäristöselosteita voidaan tuottaa. Varsinaisten ympäristötietojen käyttäjiä palvelevat tuotekohtaiset EPD-selosteet, jotka ovat sisällöltään ja asultaan täysin vastaavia kuin muillakin menetelmillä tehdyt selosteet.

Komponenttien elinkaaren ympäristövaikutusten tulokset, elinkaaren skenaariot sekä komponenttien yhdistäminen tuotteiksi kokonaisuudessaan arvioidaan, dokumentoidaan ja verifioidaan osana komponenttipohjaisen EPD-työkalun hyväksyntäprosessia.

¹ ECO Platform Tool Verification Guidelines

Tuotekomponenttien yhdistäminen kokonaisiksi tuotteiksi ja systeemeiksi noudattaa EN15804 standardia sekä toisaalta laskenta on suoraan rinnastettavissa rakennustason LCA-laskennan EN 15978 periaatteisiin.

2 Soveltamisala

Ympäristöselosteet laaditaan standardin SFS-EN 15804:2019 (SFS-EN 15804:2012 + A2:2019) ”Kestävä rakentaminen. Rakennustuotteiden ympäristöselosteet. Laadinnan yleissäännöt” mukaisesti sekä menetelmäohjetta ”RTS PCR Menetelmäohje rakennustuotteiden ympäristöselosteiden laadintaan” ja komponenttipohjaisen EPD-työkalun ohjetta hyödyntäen. Tämä, kuten muukin Rakennustiedon EPD-ohjelma, on tarkoitettu rakennustuotteiden ja rakentamiseen liittyvien palveluiden ympäristöselosteiden laatimiseen.

3 Velvoittavat viittaukset

Laaditaan standardin SFS-EN 15804:2019 mukaisesti.

3.1 Termit ja määritelmät

Laaditaan standardin SFS-EN 15804:2019 mukaisesti.

Tutkittu tuote =	EPD-selosteen kattamat tuotteet ja tuotevariaatiot eli tuotekomponenteista muodostuva kokonaisuus tai tuotekomponenteista muodostuva tuoteryhmä.
tuotekomponentti =	Tuotteen osa, jonka ympäristövaikutusten arvioinnin tulokset toimivat komponenttipohjaisen EPD-työkalun laskennan perustana. Tuotekomponentti tässä yhteydessä ei välttämättä ole tuotantotekninen tai fyysinen komponentti vaan komponenttipohjainen EPD-työkalun osa.
Komponenttipohjainen EPD-työkalu =	EPD-työkalu, joka käyttää EN 15804 mukaista LCA-mallia ja määrittelee tutkitun tuotteen tuotekomponenttien tulokset ja rajaukset
Referenssituote EPD =	Komponenttipohjainen EPD-työkalun laadinnan yhteydessä tehty tuotekohtainen EPD-seloste, johon viitataan komponenttipohjaisessa EPD-työkalussa. Referenssituotteita käytetään avuksi erilaisissa määrittelyissä. Referenssituotteen seloste on samalla pohja muille tuotekohtaisille EPD-selosteille.

4 Yleistä

4.1 Tavoitteet

RTS PCR Menetelmäohje rakennustuotteiden ympäristöselosteiden laadintaan mukaisesti.

Komponenttipohjaisen EPD-työkalun tavoitteena on lisätä tuotekohtaisen ja tarkan EPD-tiedon tuottamista ja saatavuutta rakennusteollisuuden käyttöön. Komponenttipohjaisten EPD-työkalujen tavoitteena on sujuvoittaa samoista osatekijöistä koostuvien tuotteiden EPD-tiedon tuottamista, verifiointia ja julkaisua.

4.2 Ympäristöselosteiden tyypit suhteessa elinkaaren vaiheisiin

RTS PCR Menetelmäohje rakennustuotteiden ympäristöselosteiden laadintaan mukaisesti.

4.3 Rakennustuotteiden ympäristöselosteiden vertailtavuus

RTS PCR Menetelmäohje rakennustuotteiden ympäristöselosteiden laadintaan mukaisesti.

EPD-tiedon vertailu tulee tapahtua rakennustasolla ja rakennusosatasolla. Komponenttipohjainen EPD-työkalun komponenttien EPD-tiedot eivät ole vertailtavia samalla tavalla kuin eivät tuotekohtaiset EPD-selosteetkaan, vaan vertailu tulee tehdä rakennustasolla EN 15804 standardin mukaisesti.

4.4 Tietojen omistus ja vastuut

RTS PCR Menetelmäohje rakennustuotteiden ympäristöselosteiden laadintaan mukaisesti.

4.5 Tietojen esitysmuoto

RTS PCR Menetelmäohje rakennustuotteiden ympäristöselosteiden laadintaan mukaisesti.

Komponenttipohjainen EPD-työkalu voidaan laatia vain toimittajakohtaisesti. Toimialakohtaisissa selosteissa ei voida luotettavasti hallita muutosten vaikutusta EPD-tuloksiin, esim. tuotevariaatioiden muutoksia ja niiden vaikutusta selosteen määrittäisiin. Rakennustiedon komponenttipohjainen EPD-työkalun tulee olla tuotantolaitoskohtainen, tai erot tuotantolaitosten välillä tulee osoittaa merkityksettömän pieniksi. Merkityksettömän pieneksi eroksi katsotaan alle 10 % ero GWP-total arvossa missä tahansa elinkaaren moduulissa ja komponenteista koostuvissa tuotteissa.

5 Elinkariarvioinnin yleiset säännöt

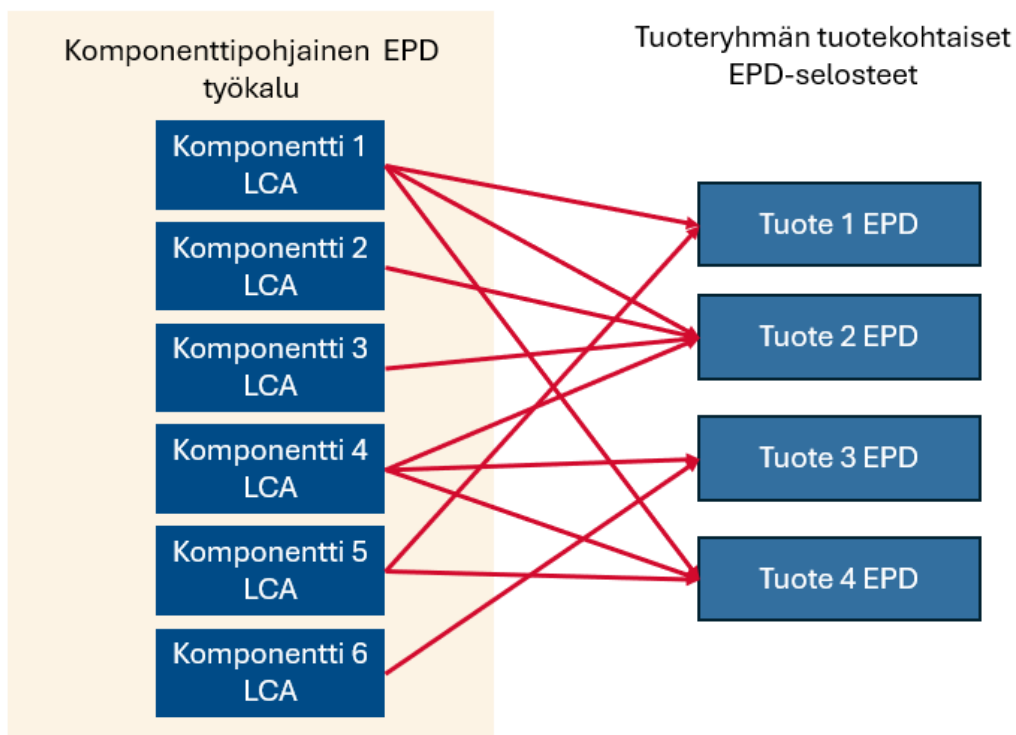
5.1 Yleissääntöjen kattavuus

RTS PCR Menetelmäohje rakennustuotteiden ympäristöselosteiden laadintaan mukaisesti ja Rakennustiedon EPD Guidelines mukaisesti.

Rakennustiedon komponenttipohjainen EPD-työkalu voidaan laatia tuoteryhmäkohtaisesti tai tuoteportfoliokohtaisesti. Saman komponenttipohjainen EPD-työkalun sisältämien komponenttien ja komponenteista rakentuvien tuotteiden käyttötarkoitus, markkina-alue ja elinkaaren skenaariot voivat

vaihdella. Tuotteen spesifi käyttötarkoitus, skenaariot ja alueellinen kattavuus tulee kuvata tuotekohtaisessa EPD:ssä.

Kuvassa 1 on esitetty Rakennustiedon komponenttipohjainen EPD-työkalun tuotekomponenttien tietojen ja tuotekohtaisten EPD-selosteiden välinen yhteys. Käytännön esimerkkejä tuoteryhmistä ja tuoteportfolioista ovat esimerkiksi saman yrityksen ikkunat ja parvekeovet tai yhden valmistajan LED-valaisimien tuoteperhe. Ikkunoissa ja parvekeovissa karmit ovat rakenteeltaan hyvin identtiset, jonkin verran eroa on ovien ja ikkunoiden rakenteissa (esimerkiksi kehysrakenne ovessa on tukevampi ja ovessa voi olla umpiosa) ja ikkunoissa lasit ovat tyypillisesti 2 lasinen elementti ja yksi ulkoruutu kun ovissa tyypillisesti on kaksi- tai kolmelasinen elementti. Vastaavasti LED-valaisimessa on jonkin muotoinen valaisinrunko, joka on yleensä metallia, itse valon tuottava LED-osa ja ajuri sille. Näiden lisäksi valaisimeen kuuluu valojen ohjaamiseen elektroniikkaa, jota voi olla useampia vaihtoehtoja. Kun valaisimia voi olla samoissa runkomalleissa monen tehoisia ja eri ohjauselektroniikalla, saadaan näistä hyvin nopeasti paljon eri yhdistelmiä.

KUVA 1 ESIMERKKI TUOTERYHMÄN TUOTEKOHTAISISTA EPD-SELOSTEISTA JA NIIDEN TUOTEKOMONENTEISTA.

Rakennustiedon komponenttipohjainen EPD-työkalun kattama tuotekokonaisuus tulee kuvata yksiselitteisesti.

Komponenttipohjainen EPD-työkalun laadinnassa elinkaariarviointi suoritetaan tuotekomponentti- eli osatekijäkohtaisesti.

Tutkittu tuote, joka rakentuu tuotekomponenteista, ei ole keskiarvotulos, mutta tuotekomponentit voivat olla keskiarvoistettuja standardin 6.3.7 kohdan mukaisesti. Tuotekomponentin elinkaariarvioinnin tulokset voidaan muodostaa keskiarvoistetusti erilaisista vaihtoehtoisista ratkaisuista (esim. samasta raaka-aineesta on useita eri raaka-ainetoimittajia tai komponentti voi koostua eri vaihtoehtoista).

Mikäli tuotekomponentteja keskiarvoistetaan, tulee keskiarvoistuksen taustalla olevat tiedot dokumentoida osaksi Komponenttipohjaisen EPD-työkalun projektiraporttia. Työkalun komponenttikohtaisissa EPD-tuloksissa voidaan kattaa enemmän kuin yhden komponenttivalikoiman tuloksia. Komponenttikohtaisten tulosten vaihteluvälille ei tässä ohjeessa määritetä sallittua vaihteluväliä mutta tulosten herkkyyttä ja vaihteluväliä tarkastellaan tuotetasolla ja vaihtelu voidaan osoittaa referenssituotteiden avulla. Yksittäisten tuotteiden tulosten sallittu vaihteluväli on määritetty Rakennustiedon Guidelines – ohjeessa ja on referenssituotteiden tasolla GWP-total arvoille tuotevaiheessa $\pm 10\%$. Nämä tulokset tulee raportoida komponenttipohjaisen EPD-työkalun projektiraportissa.

5.2 Elinkaaren vaiheet ja informaatiomodulit

5.2.1 Tuotevaihe A1-A3

RTS PCR Menetelmäohje rakennustuotteiden ympäristöselosteiden laadintaan mukaisesti.

A3 vaiheen mahdollisesti allokoitavat energia- ja materiaalivirrat tulee kohdentaa tuotekomponenteille allokointisääntöjen mukaisesti.

5.2.2 Skenaariomodulit A4-5, B1-7, C1-4, D

RTS PCR Menetelmäohje rakennustuotteiden ympäristöselosteiden laadintaan mukaisesti.

Tuotekomponenttien skenaarioiden muodostamisessa huomioidaan komponentin suhde tuotteeseen ja tuotteen käyttö rakennuskontekstissa EN15804 standardin mukaisesti. Skenaarioiden ja elinkaariarvioinnin laadinnassa skenaariot muodostetaan tutkittavalle tuotteelle ja tuotekomponenttien elinkaariarviointi laaditaan huomioiden tuotteen elinkaaren aikaiset ja elinkaaren lopun toiminnot.

Tuotekohtaisen ympäristöselosteen tulee noudattaa kaikilta osiltaan standardin ja RTS PCR Menetelmäohje rakennustuotteiden ympäristöselosteiden laadintaan -ohjeen vaatimuksia, niin skenaarioiden laadinnan, lähtötietojen ja tulosten osalta.

5.3 Elinkaariarvioinnin laskentasäännöt

5.3.1 Toiminnallinen yksikkö

Määritetään tuotekomponentti- ja tuotetasolla, mikäli käyttövaihe huomioidaan.

5.3.2 Ilmoitettu yksikkö

Määritetään tuotekomponentti- ja tuotetasolla.

5.3.3 Referenssikäyttöikä (RSL)

Määritetään tuotekomponentti- ja tuotetasolla, mikäli käyttövaihe huomioidaan.

Tuotekohtaisen ympäristöselosteen tulee esittää koko elinkaaren aikaiset tulokset referenssikäyttöiälle, mikäli käyttövaihe huomioidaan. Käytön aikaisten vaiheiden esittämisessä noudatetaan RTS PCR Menetelmäohje rakennustuotteiden ympäristöselosteiden laadintaan vaatimuksia.

5.3.4 Järjestelmäraajat

Laaditaan standardin SFS-EN 15804:2019 mukaisesti.

Systemirajaus määritetään tutkitun tuotteen tasolla ja sen kuvauksen avulla tulee osoittaa systemirajauksen pätevyys myös tuotekomponenttitasolla.

5.3.5 Tuotejärjestelmään tulevien ja siitä poistuvien tuote-, materiaali- ja energiavirtojen rajauskriteerit

Laaditaan standardin SFS-EN 15804:2019 mukaisesti.

Allokointi voidaan määrittää tutkitun tuotteen tasolla, mikäli näiden osalta ei ole eroavaisuuksia eri tuotekomponenttien välillä.

5.3.6 Tiedon valinta

Laaditaan standardin SFS-EN 15804:2019 mukaisesti.

5.3.7 Tiedon laatuvaatimukset

Laaditaan standardin SFS-EN 15804:2019 mukaisesti.

5.3.8 Tuotetason skenaarioiden laatiminen

Laaditaan kuten kohdassa 5.2 on esitetty.

5.3.9 Yksiköt

Laaditaan standardin SFS-EN 15804:2019 mukaisesti

Komponentti EPD-selosteessa tuotekomponenttien ilmoitetut yksiköt voivat olla toisistaan eroavia.

5.4 Inventaarioanalyysi

RTS PCR Menetelmäohje rakennustuotteiden ympäristöselosteiden laadintaan mukaisesti.

Allokointi tulee tehdä SFS-EN 15804:2019 kohdan 6.4.3 kohdan mukaisesti. Allokointitapa tulee määrittää sekä tuote- että komponenttitasolla. Allokoitavat materiaali- tai energiavirrat tulee aina kohdentaa

tuotekomponenteille ja allokointitavan valinnassa tulee huomioida tulosten oikeellisuus ja yhteneväisyys tuotetason arvioinnissa. Toisin sanoen, tuotekomponentteja yhdistettäessä tuotetasolle, tulee tarkistaa ja osoittaa, että allokoitavat virrat ovat vastaavat, kuin jos allokointi tehtäisiin tuotetasolla. Nämä tulokset on dokumentoitava komponenttipohjaisen EPD-työkalun projektiraporttiin.

5.5 Vaikutusarviointi

RTS PCR Menetelmäohje rakennustuotteiden ympäristöselosteiden laadintaan mukaisesti.

6 Tuotekohtaisen ympäristöselosteen sisältö

6.1 Yleiset tiedot

Laaditaan standardin SFS-EN 15804:2019 mukaisesti.

6.2 Ympäristöindikaattorit

RTS PCR Menetelmäohje rakennustuotteiden ympäristöselosteiden laadintaan mukaisesti.

6.3 Skenaariot ja tekniset lisätiedot

RTS PCR Menetelmäohje rakennustuotteiden ympäristöselosteiden laadintaan mukaisesti.

Määritetään tuotekomponenttikohtaisesti, mikäli poikkeavat toisistaan.

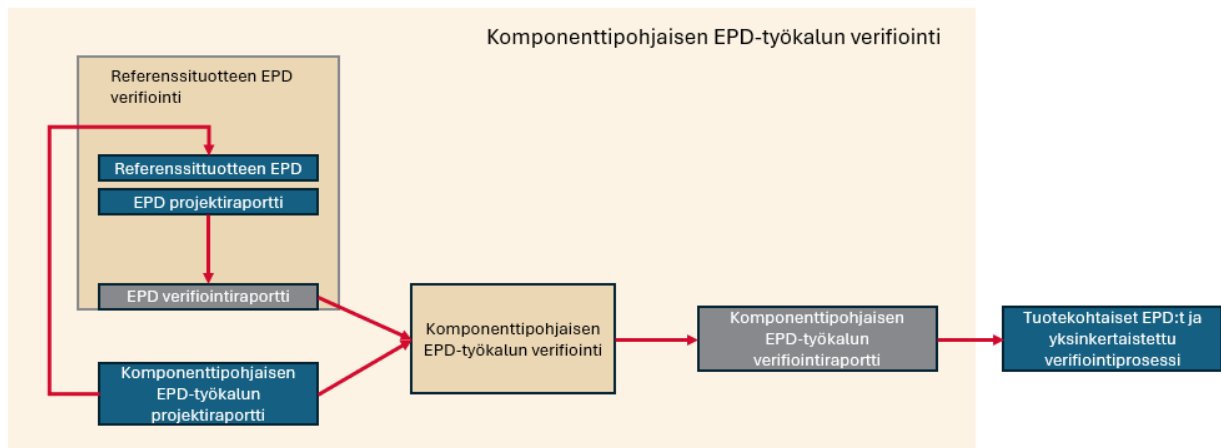
Tuotekohtaisissa EPD-selosteissa määritetään tuotekohtaisesti, mikäli vaihtelua tuoteryhmän sisällä.

6.4 Informaatiomoduulien yhdistäminen

RTS PCR Menetelmäohje rakennustuotteiden ympäristöselosteiden laadintaan mukaisesti.

7 Komponenttipohjaisen EPD-työkalun dokumentit

Komponenttipohjaisen EPD-työkalun ja verifiointin dokumentit on esitetty seuraavassa kuvassa.

KUVA 2 KOMONENTTIPOHJAISEN EPD-TYÖKALUN JA SEN VERIFIOINNIN DOKUMENTIT

7.1 Projektiraportti komponenttipohjaiselle EPD-työkalulle

Komponenttipohjaisen EPD-työkalun projektiraportti on luottamuksellinen ja toimitetaan vain verifioijalle ja Rakennustiedolle. Siinä on esitettävä kaikkien tuotekomponenttien raaka-ainekoostumus ja raaka-ainekoostumuksen vaihteluväli tutkittavassa tuotekokonaisuudessa. Tietyissä tuoteryhmissä vaihtelun määrittäminen voi olla hyvin haastavaa, kuten mittatilaustuotteiden kohdalla. Tällaisissa tapauksissa raportissa tulee esittää perustelut sille, miksi vaihteluväliä ei voida määrittää.

Raportissa on esitettävä myös oletukset koko elinkaaren ajalta sekä komponenttietojen skaalaamista ja yhdistämistä koskevat säännöt, sallitut syöttötiedot ja niihin liittyvät vaatimukset

Projektiraportissa on dokumentoitava myös seuraavat asiat:

- EPD omistaja
- työkalun tunnistetiedot, mukaan lukien versio numero
- sovellettava PCR
- kuvaus työkalun LCA-mallista,
- oletukset, joihin malli perustuu
- tarvittavat herkkyytarkastelut muuttujista (ks. 7.11)
- tietojen laadunarviointi
- työkalun kattamat tuotteet
- sallittujen työkalujen syöttötietojen (input) määrittely
- tarvittavat tiedot EPD projektiraporttiin
- yksinkertaistetussa verifiointiprosessissa tarkastettavat kohdat EPD:issä, jotka tuotetaan työkaluun perustuen

Raportissa määritellään tuotekohtaiset tiedot, jotka on raportoitava kunkin tuotekohtaisen EPD:n projektiraportissa. Siinä määritellään myös ne seikat, jotka on tarkistettava erikseen kunkin tuotekohtaisen EPD:n osalta.

7.1.1 Komponenttipohjaisen EPD-työkalun projektiraportin elinkaariarviointiin liittyvät osiot

Raportissa on kuvattava kunkin komponentin datasetit ja datasettien laadunarviointi.

Raportin on sisällettävä tuotekomponenttien elinkaari vaikutusten arviointi, tulosten tulkinta sekä ilmoitettava GWP total A1-3 arvojen vaihtelu tuotetasolla standardin 8.2 kohdan mukaisesti. Raportissa on annettava kuvaus työkalussa käytetystä LCA-mallista, tiedot EPD-projektiraporttia varten, työkalun mahdolliset rajoitukset ja herkkyyсарviointi mahdollisten oletusten tai arvioiden vaikutuksesta tuloksiin tuotetasolla sekä mahdolliset rajoitukset työkalun käytölle laadun varmistamiseksi tämän ohjeen kohdassa 4.2 mukaisesti.

7.2 komponenttipohjaisen EPD-työkalun projektiraportin yhteenvetoraportti

Rakennustiedon komponenttipohjaisen EPD-työkalun projektiraportin yhteenvetoraportti julkaistaan Rakennustiedon julkaisujärjestelmässä. Yhteenvetoraportissa on dokumentoitava seuraavat seikat:

- EPD omistaja
- Työkalun tunnistetiedot ja versionumero
- Projektissa käytetty PCR
- Komponenttipohjaisen EPD-työkalun kattamat tuotteet
- Tuotekomponenttien kuvaus
- Tuotekomponenttien EPD-tulostaulukot

7.3 Referenssituotteiden EPD:t ja tuotekohtaiset EPD:t

Referenssituotteet ovat tuoteryhmästä valittuja edustavia tuotteita, joiden EPD(t) laaditaan, verifioidaan ja julkaistaan työkalun laadinta- ja verifiointiprosessin aikana. Seuraavat (laadintaprojektin jälkeiset) tuotekohtaiset EPD:t voidaan tuottaa komponenttipohjaiseen EPD-työkaluun perustuen yhdistämällä komponenttipohjaisen EPD-työkalun tuotekomponenttien tietoja.

Standardissa SFS-EN 15804:2019 ja rakennustuotteiden ympäristöselosteiden laatimista koskevissa säännöissä (Rakennustieto EPD) määritellyn EPD-sisällön lisäksi komponenttipohjainen EPD-työkaluun perustuvan tuotekohtaisten EPD-selosteiden tuotekuvauksen tulee sisältää työkalun syöttötiedot ja muut tuotekohtaisesti muuttuvat tiedot.

7.4 EPD-projektiraportti

EPD-projektiraportti on laadittava standardin SFS-EN 15804:2019 ja rakennustuotteiden ympäristöselosteiden laatimista koskevien sääntöjen (Rakennustieto EPD) mukaisesti. EPD-projektiraportti on luottamuksellinen ja toimitetaan vain verifioijalle ja Rakennustiedolle. Siinä on ilmoitettava EPD työkalun versio ja PCR. Raportin tulee sisältää tuotekohtaiset tiedot Komponenttipohjaisen EPD-työkalun projektiraportissa määritellyllä tavalla (ks. kohta 7.1). Raportissa voidaan antaa myös muita tietoja ja raportissa voidaan asiaankuuluviin osiin viitata työkalun projektiraporttiin.

7.4.1 EPD projektiraportti referenssituotteille

Projektiraportti laaditaan referenssituotteista, jotka todennetaan työkalun verifiointiprosessin aikana.

7.4.2 EPD projektiraportti seuraaville tuotekohtaisille EPD:ille

Raportti on laadittava jokaisesta yksittäisestä tuotekohtaisesta EPD:stä.

8 Ympäristöselosteen todentaminen ja voimassaoloaika

8.1 Tietojen saatavuus todentamista varten

RTS PCR Menetelmäohje rakennustuotteiden ympäristöselosteiden laadintaan mukaisesti.

Rakennustiedon komponenttipohjainen EPD-työkalu on voimassa 3 vuotta. Komponenttipohjaiseen EPD-työkaluun perustuvat tuotekohtaiset EPD-selosteet ovat voimassa 5 vuotta julkaisusta.

8.2 Verifiointi

8.2.1 Komponenttipohjainen EPD-työkalu

Komponenttipohjaisen EPD-työkalun voi todentaa Rakennustiedon EPD-ohjelmaan hyväksytty verifioija, joka on todentanut vähintään 5 Rakennustiedon EPD-ohjelmassa julkaistua EPD:tä tai jolla on pätevyys todentaa EPD-työkaluja toisessa ohjelmassa.

Komponenttipohjaisen EPD-työkalun verifiointiprosessissa noudatetaan julkaisujärjestelmän sääntöjä ja erillisiä Rakennustiedon Komponenttipohjaisten EPD-työkalujen verifiointiohjeita.

8.2.2 Referenssituotteen EPD

RTS PCR Menetelmäohje rakennustuotteiden ympäristöselosteiden laadintaan mukaisesti.

Referenssituotteiden EPD verifiointissa noudatetaan verifiointin tarkastuslistaa. Projektiraportin on sisällettävä kaikki tarvittavat tiedot EPD:n todentamiseksi. Yhdessä työkaluprojektiraportin kanssa nämä dokumentit ovat osa työkalun verifiointiprosessia.

8.2.3 Komponenttipohjaisen EPD-työkalun päivitys ja verifiointi

Kun komponenttipohjainen EPD-työkalu on voimassa, sen tuotekomponenttien sisällön, niiden skaalauksen ja yhdistämisen sääntöjen päivittäminen voidaan tehdä yksittäisen komponentin tarkkuudella. Komponenttipohjaisen EPD-työkalun voimassaolon päätyttyä tulee sen tiedot tarkastaa ja päivittää tarpeelliselta osin. Komponenttien päivitystarpeen tarkastelu voidaan tehdä referenssituotteiden kautta, merkittävänä muutoksena pidetään yli 10 % muutosta A1-A3 GWP total arvossa referenssituotteissa.

Työkalun päivityksen jälkeen uudet revisiot referenssituotteista julkaistaan osana verifiointia

8.2.4 Seuraavat tuotekohtaiset EPD:t, jotka perustuvat komponenttipohjaiseen EPD-työkaluun

Seuraavien tuotekohtaisten EPD:iden todentaminen komponenttipohjaisen EPD-työkalun komponenttitietojen perusteella noudattaa yksinkertaistettua verifiointiprosessia. Yksinkertaistetun verifiointin sisältö määritellään yksinkertaistetun verifiointin tarkistuslistassa. Yksinkertaistettu tarkastus rajoittuu seuraaviin seikkoihin.

- Tuote sisältyy komponenttipohjaisessa EPD-projektiraportissa määriteltyyn tuotejärjestelmään.
- Tuotekomponenttien määrätiedot ovat samat kuin tuotteessa ja vastaavat tuotteille määriteltyä vaihteluväliä (Min. ja Max).
- Tuotekuvat vastaavat tuotetta.
- Muut tuotekohtaiset muuttujat, jotka tulee todentaa kunkin tuotekohtaisen EPD:n osalta, ja jotka on määritetty työkalun projektiraportissa.

Hyväksytyt verifioijat määrittelee EPD-operaattori (Rakennustieto). Verifioija ei voi olla EPD:n omistaja. Komponenttipohjaisen EPD-työkalun tarjoaja voi kolmantena osapuolena toimia verifioijana.

Yksittäinen EPD voidaan aina todentaa projektiraportilla, kuten standardissa ja rakennustuotteiden ympäristöselosteen menetelmäohjeessa (Rakennustieto EPD) on kuvattu, esimerkiksi jos Komponenttipohjainen EPD-työkalu on vanhentunut.

8.3 Hyväksyntä Rakennustiedon EPD-selosteeksi

RTS PCR Menetelmäohje rakennustuotteiden ympäristöselosteiden laadintaan mukaisesti.

8.3.1 Komponenttipohjaisen EPD-työkalun projektiraportti ja referenssituotteiden EPD-selosteet

RTS PCR Menetelmäohje rakennustuotteiden ympäristöselosteiden laadintaan mukaisesti.

8.3.2 Komponenttipohjaiseen EPD-työkaluun pohjautuvat tuotekohtaiset EPD-selosteet

Komponenttipohjainen EPD-menetelmä-selosteella tuotetut tuotekohtaiset EPD-selosteet voi julkaista suoraan julkaisukanavan kautta. Rakennustieto julkaisee EPD-selosteet julkaisutyökalun kautta.